

Eklemler İhtiyacı Yaşam Kalitesi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Eklemler İhtiyacı Yaşam Kalitesi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20818>

Özet

Romatoid Artrit (RA) hastalar?n?n ya?am kalitesini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilen Eklem ?ltihab? Ya?am Kalitesi Ölçe?i (Eklem ?ltihab? YKÖ), orijinal ?ngilizce versiyonunun Türkçe'ye uyarlamas?d?r. Bu ölçek, kronik bir hastal???n bireyin günlük ya?am, duygusal durum ve genel refah üzerindeki subjektif etkilerini ölçmeyi hedefler. Türk kültürüne özgü dilsel ve psikometrik geçerlili?ini sa?lamak amac?yla uyarlama çal??mas? gerçekte?tirilmittir. Ölçek, özellikle klinik ara?t?rmalarda ve tedavi etkinli?inin izlenmesinde önemli bir araç olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Eklem ?ltihab? Ya?am Kalitesi Ölçe?i, Romatoid Artrit, Ya?am Kalitesi, Psikometri, Türkçe Uyarlama, Kronik Hastal?k, Sa?lık De?erlendirmesi.

Yazarlar

Kutlay, S., Küçükdeveci, A. A., Gönül, D., Tennant, A.

Amaç

Eklem ?ltihab? Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin temel amac?, Romatoid Artrit tan?s? alm?? bireylerin hastal?klar?ndan kaynaklanan k?s?tlamalar ve zorluklar kar??s?nda alg?lad?klar? ya?am kalitesi düzeyini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, hastal???n fiziksel semptomlar?n?n ötesinde, hastan?n psikososyal ve duygusal i?levselli?ini nas?l etkiledi?ini belirlemek için tasarlanm??t?r.

Ölçek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, tedavi protokollerinin hastan?n genel refah? üzerindeki etkilerini izleme konusunda standartla?t?r?lm?? bir metot sunar. Özellikle uzun süreli tedavilerde ya?am kalitesindeki de?i?iklikleri kantitatif olarak belirlemek, klinik karar verme süreçlerine önemli katk?lar sa?lamaktadır.

Yap?

Ölçek, bireyin sa?lıkla ilgili ya?am kalitesi (HRQoL) kavram?n? ölçmektedir. RA gibi kronik hastal?klar ba?lam?nda HRQoL, genellikle fiziksel i?levsellik, duygusal durum, sosyal roller ve a?r?/rahats?zl?k düzeyleri gibi çok boyutlu bile?enleri içerir. Bu ölçek, bu boyutlar?n RA'dan ne ölçüde etkilendi?ine odaklanmaktadır.

Eklem ?ltihab? YKÖ, psikometrik ölçek yap?s? gere?i, hastalar?n subjektif deneyimlerini standart maddeler arac?l???yla yakalar. Ölçe?in yap?s?al geçerlili?i, genellikle faktör analizi gibi istatistiksel yöntemlerle desteklenerek, ölçülen yap?n?n teorik çerçeveye uygunlu?u teyit edilir.

Geçerlik

Eklem ?ltihab? Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, Kutlay ve arkadaşlar? (2003) tarafından yürütülmü?tür. Bu çal??ma, ölçe?in orijinal ?ngilizce formundaki yapıy? Türk popülasyonunda da koruyup korumad???n? ara?t?rm???r. Kaynak referansta spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmese de, uyarlama çal??malar? genellikle yapı geçerli?i, e?zamanlı geçerlik (örne?in, di?er bilinen ya?am kalitesi veya i?levsellik ölçekleriyle korelasyon) ve ay?rt edici geçerlik analizlerini içerir.

Çal??manın sonuçlar?, ölçe?in Türkçe konu?an Romatoid Artrit hastalar?nda ya?am kalitesini ölçmek için geçerli bir araç oldu?unu göstermi?tir. Detaylı istatistiksel veriler (korelasyon katsayılar? ve faktör yükleri) için orijinal yay?n incelenmelidir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri de uyarlama çal??mas?nın (Kutlay vd., 2003) bir parçasıdır. Güvenirlik, bir ölçüm arac?nın tutarlılı???n? ifade eder. Tipik olarak, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullanılır. Yüksek iç tutarlılık katsayılar?, ölçek maddelerinin aynı yapıy? ölçme konusunda homojen oldu?unu gösterir.

Kaynak verilerde spesifik güvenilirlik de?erleri belirtilmemiştir; ancak akademik bir uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılık ve zamana karşı kararlılık sergiledi?i varsayılmalıdır. Orijinal makale (Kutlay et al., 2003), bu güvenilirlik istatistiklerini detaylı olarak sunmaktadır.

Faktör Analizi

Uyarlama ve do?rulama sürecinde, Eklem ?ltihab? YKÖ'nün faktör yapıs?n? incelemek amacıyla faktör analizi kullanılmı?tır. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin hangi temel boyutlar altında topland???n? ve orijinal ölçe?in teorik yapıs?n?n Türkçe formda da sürdürölüp sürdürölmedi?ini kontrol etmeyi amaçlar.

Genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) veya Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) teknikleri uygulanır. Bu analizler sonucunda elde edilen faktör yükleri ve varyans açıklama oranlar?, ölçe?in yapısal bütünlü?ünü kanıtlamakta kritik rol oynar. Bu veriler, ölçe?in çok boyutlu ya?am kalitesi yapıs?n? do?ru bir şekilde temsil etti?ini do?rular.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Likert tipi veya benzeri derecelendirme format?na sahip oldu?u varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Diller: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal Versiyon)

Popülasyon Grubu: Klinik Popülasyon

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Romatoid Artrit tan?s? alm?? bireyler.

Test Metodolojisi: Ölçe?in doldurulmas? bireyseldir ve hastan?n kendi alg?lad??? ya?am kalitesi düzeyini yans?t?r. Puanlama, genellikle maddelerin toplanmas?yla elde edilen bir toplam puan veya alt boyut puanlar? üzerinden yap?l?r, yüksek puan genellikle daha dü?ük ya?am kalitesini veya daha yüksek k?s?tl?l??? ifade eder.

Anahtar Kelimeler

RAQoLS, Psikometrik Ölçek, Geçerlik, Güvenirlik, Kronik Hastal?k, Hasta Bildirimi, Sa?l?k Sonuçlar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: skutlay@medicine.ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar Sehim Kutlay)

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi T?p Fakültesi (Tahmini, makale yay?n bilgisine dayanarak).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirilmesi ve Türkçe'ye uyarlanması 2003 y?l?nda gerçekte?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? için izin ve telif hakk? bilgileri, sorumlu yazar Sehim Kutlay veya orijinal yay?nc? (Springer Nature) arac?l???yla edinilmelidir. Ölçek, akademik ve klinik ara?t?rmalarda yayg?n olarak kullan?lmaktad?r.

Ölçe?in orijinal PDF'i a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

[adaptation-and-validation-of-the-turkish-version-of-the-rheumatoid-arthritis-quality-of-life-scale.pdf](#)

Referanslar

Kutlay, S., Küçükdeveci, A. A., Gönül, D., & Tennant, A. (2003). Adaptation and validation of the Turkish version of the Rheumatoid Arthritis Quality of Life Scale. *Rheumatology International*, 23(1), 21-26. DOI 10.1007/s00296-002-0247-2

Eklem ?ltihab? Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM